

avaldusi kirjutanud terve posu. Tuled öösel teatrist ad lahkumisavalduse – ma ei kõlba selle töö peale!“

Stanislav Moškov

konservatooriumi lauleriala ettevalmistusklassi. Ainus, keda ma tundsin pedagogidest, oli Tiit Kuusik ja läksingi tema klassi. See oli hästi õnnelik aeg. Keegi mu jumala poolt antud häält puutama ei hakanud, rõhusime selle peale, mida ma laulan. Kui on selge, mida, siis tuleb sisu ka lihtsamini.

Enne Estoniasse minekut, kui te veel draamastuudios õppisite, oli teil kombeks operetti pilgata. Suureks kunstiks te seda žanri nüüd küll ei pidanud, aga just operetilavale te sattusitegi.

Just selle pärast pilkasingi, et toonane operett tundus nii kunstlik! Aga õnneks siis, kui mina Estonias alustasin, olid eestiaegsed primadonnad ja subretid kõik läinud ning Estonial ei olnud enam traditsiooni, kuidas operetti mängitakse. See oli minu õnn!

Kui tuli Katrin Karisma, ka draamakoolitusega, mängisime me inimesi ja sündmusi. Meil ei olnud enam stampe, kuidas män-

gida primadonna- või subretirole. Kui lavastaja Monika Wiesler tegi Estonias „Viini verd“ – aastal 1994, siis tuli vaikselt küsima: „Ma ei saa, Helgi, aru, kes te nüüd olete – subrett või primadonna? Primadonna jaoks on teil liikumine liiga kerge ja humoorikas, kui aga laulate, olete subreti jaoks liiga tõsine.“ Vastasin: „Kui ma isegi teaksin, kes ma olen. Ma olen näitleja Helgi Sallo, kes mängib krahvinna Zedlaud. Mina ei ole krahvinnasid elusast peast näinud ega tea, kuidas nad käituvad.“ Wiesler vangutas pead. Selgitasin siis, et meil on katkenud operetraditsioon, mis näiteks Viinis on alles.

Kuidas toonane publik verinoortesse solistidesse, kelle mängulaad endistest tähtedest kardinaalselt erines, suhtus?

Eks publikki, kes tuli saali, oli noorem. Aga need vanad, kes olid laval näinud eestiaegset operetti – Milvi Laidi ja kõiki teisi, ei võtnud mind vastu, kui Ago-Endrik Kerge pani mind „Savoy ballis“ Madeleine'i män-

gima. Harjuti! Kui juba tulid teised rollid, oldi harjutud ja vaadati, et käib küll!

Glamuuri ja sära oli tollastes operettides ja muusikalides ju küll. Ning mäherdused särtsakad noored artistid – Hans Miilberg, Arvo Laid ja teised!

Jajaa, ning kui meid veel Voldemar Kuslapiga laval paari pandi või Ivo Kuusega „Maritzas“ mängisin – need olid tõesti väga mõnusad hetked! Või „Kabaree“, kus mängisin kaks korda. Ago-Endrik Kerge lavastuse ajal kaht rolli: Sallyt ja Fräulein Schneiderit koos Jüri Krjukoviga ning Georg Malviuse hilisemas lavastuses koos Guido Kanguriga. On ikka niisugusi hetki olnud kogu mu karjääris, et tagantjärele olen mõelnud, kuidas küll on see keegi või miski hoidnud ning selliseid asju andnud! Kunagi üks noor näitleja vastas küsimusele unistuste rolli kohta, et näitlejale tuleb ainult see roll, milleks ta valmis on. Ilusti ütles.

Mina näiteks ei ole mänginud Elizat „Minu veetlevas leedis“. See tuli Estonias lava-

le 1963. aastal, kui ma alles draamastuudios õppisin ja seejärel aastakümneid hiljem. Vahepeal ei lavastatudki.

Kord aga lähenes mulle Georg Ots ja pakus, et õpiksime „Minu veetlevasse leedis“ sisse – mina Elizana, tema Higginsina. See oli ahvatlev ettepanek! Olla Georg Otsaga laval koos! Seti olin teda ainult saalist imetlenud. Aga sisetunne ütles mulle, et ma ei tule teise vaatusega, kus Eliza on leedi, toime. Ütlesin ära.

Eks te olete ikka ise väga enese kriitiline. Võimalik, et liigagi.

Küllap ma olen. Kui ma teiste käest nõuan täpsust laval, ei saa ma ju ise ka ebatäpne olla. Mul on kogu aeg lause kuklas, et iga asi tuleb su juurde siis, kui sa valmis oled.

Olen saanud ju, issand jumal, mängida palju rohkem, kui ma oleksin osanud unistada või tahta. Ka ooperis! Ilma muusikalise erihariduseta inimene, nagu ma olen, kuid ometigi olen saanud „Don Giovannis“ laulda Zerlinat, „Müüdid mõrsjas“ Mařenkat ja „Nõidkütis“ Ännchenit. Seda poleks ma elu ilmas osanud arvata, et saan ooperis laulda koos ooperilauljatega.

Eks see kõlgi uskumatuna.

Jah, nagu Ita Ever ütles: „See on sul Tuhkatriinu-lugu täitsa!“

Teie mängitud rollide nimistu on Eesti Entsüklopeedias vaat et kilomeeter pikk.

(*Naerab.*) Estonias on mängitud üht ja teist ning nüüd olen lõpuks jõudnud selleni, mida õppinud olen – sõnalavastusteni. See on lihtsalt imede ime! Viimane – „Lumeroos“, kus mängin koos Voldemar Kuslapi ja Harry Kõrvitsaga, kannab alapealkirja „Õnn on alati olemas“. Minu meelest on see nii tore, eriti vanematele inimestele. Nagu ütles Dustin Hoffmann: „Ära sure enne, kui sa sured!“ Alati on see õnn kuskil olemas, ole avatud ja ela iga päeva täiega. Selles lavastuses kõlab ka minu ja Voldemari duett „Savoy ballist“ „Mu mees on üks armastav mees“ ja mul endalgi jooksevad selle peale sipelgad üle selja. Sel publikul, kes meid on omal ajal koos laval näinud, võib soe tunne olla – Sallo ja Kuslap on ikka vanast peast teineteist leidnud.

Soe tunne seda enam, et omal ajal peeti Sallot ja Kuslapit paariks. Mitte pelgalt laval, vaid ka päriselus.

See käib asja juurde, et inimesed, kes laval teineteisele sügavalt silma vaatavad, on ikka elus ka raudselt paar. Näitlejad, need on ju üldse elus kergekaalulised! (*Naerab.*) „Horoskoobi“ ajal oli samamoodi Kalju Terasmaaga, kellega duetti laulsime.

Kui „Savoy ball“ välja tuli, oli meil Voldemariga kohtumine publikuga kuskil klubis. Seal kõlas küsimus: „Õelge nüüd ausalt, teie vahel ju ikka midagi on. See ei saa ju olla, et muidu laval teineteist niimoodi vaadataks!“ Tõusime Voldemariga püsti ja ütlesime, et vaadake nüüd ise, kui kirglik suudlus meil on. Tegime selle lavasuudluse. Seejärel ütlesime, et vaadake teiselt poolt. Oleks te nende nägusid näinud! Nad olid väga pettunud: „Missugune võlts ja vale!“ Meil jäi öelda, et terve lavaelu on võlts ja vale: „Meie anname teile vihjeid, teie ise mõtlete selle loo oma peas valmis.“ Nii palju, kui on inimesi saalis, on ka erinevaid etendusi.

Teisalt pole te kunagi varjanud, et olete armuja-tüüpi inimene. See, et lavapartneriis armusite, mõjus rollidele pigem tiivustavalt.

Jah, aga armastus ja armumine on kaks eri asja. Armastus võtab aega, aga armumise puhul ei pruugi teine ju midagi teada. Mina olen armunud, mitte mu partner – see on ikka pidu minus eneses. See, kuidas mina armununa käitun, hõljun ja särän, on tähtis. Muidugi on see minu puhul ebaprofessionaalne, et olen oma kõigisse partneriis armunud olnud. Proovide ja etenduste ajal. Kui etendus on läbi, siis ütlen aitäh. Järgmise etenduseni.

” See sünnipäev on nagu loodusõnnetus! Me kõik saame kunagi 80, miks peaks seda tähistama. Estonias aga minu meelest nii kaugale ma sain, et ma ise õnneks lavale ei pea minema. Mina tahan ka nii nagu teised juubilarid, et istud saalis ja tuuakse gemüse-kimp – see oleks nii tore.“